

**Таврійський державний
агротехнологічний університет
імені Дмитра Моторного**

**НАУКОВА
БІБЛІОТЕКА**

**СИЛЬНІ ЛЮДИ ВІЛЬНОЇ
КРАЇНИ : ІМЕНА ВІЙНИ**

**Таврійський державний агротехнологічний
університет імені Дмитра Моторного**

Наукова бібліотека

**СИЛЬНІ ЛЮДИ ВІЛЬНОЇ КРАЇНИ:
ІМЕНА ВІЙНИ**

Запоріжжя – 2025

*«Коли мене запитують, що таке війна. Я без
роздуму відповім: Імена.»*

Максим Кривцов (Далі)

22.01.1990 — 07.01.2024

Імена, що стали Україною..

11 років війни змінили нас.

Історія сучасної України — це історія людей.

Не лише політиків чи генералів.

А солдатів, парамедиків, добровольців.

Тих, хто пішов на війну — і часто не повернувся.

Ми згадуємо не цифри, не статистику.

Ми говоримо про імена.

Про обличчя нашої свободи.

Ця презентація — вшанування мужності, відваги і пам'яті
наших захисників.

Починалась ця ворожа навала 20 лютого 2014 року.

У цей день у Києві силовики відкрили вогонь по беззбройних протестувальниках на Майдані. Загинули десятки людей — вони стали Небесною Сотнею. Їхня жертовність збурила країну, а вже через кілька годин після цих розстрілів Російська Федерація почала агресію проти України. Саме дата 20 лютого викарбовано на російській «медалі» «За повернення Криму» — офіційно визнана дата вторгнення.

Після розстрілу Євромайдану, у лютому 2014 року, Росія окупувала Крим та розпочала війну на сході України, зокрема на Донбасі. Це був не просто початок анексії півострова — це був старт війни, яка триває й досі.

Щойно російські війська окупували Крим, а на Донбасі з'явилися перші «зелені чоловічки», люди з Майдану пішли на фронт.

Вони не чекали повістки. Вони не мали уніформи. У них не було ні зброї, ні досвіду. Але у них було головне — відвага і мотивація – захист своєї Батьківщини.

Ми пройшли шлях від першого закатованого у березні 2014 року кримськотатарського активіста Решата Аметова до загиблого на початку 2024 року українського поета Максима Кривцова.

А потім було 24.02.2022 року.. О 4 ранку розпочалося повномасштабне російське вторгнення в Україну. Це стало продовженням російської агресії, яка розпочалася з 2014 року. Це стало новою, значно жорсткішою фазою війни.

ГЕРОЇ СУЧАСНОЇ УКРАЇНИ

З початком війни в Україні тисячі українців встали на захист своєї країни. Серед них: військові командири, добровольці, лікарі, які віддають свої життя та здоров'я заради перемоги. Вони - справжні герої сьогодення, адже їхні дії є прикладом виняткової мужності та самопожертви.

Герої сучасної України — це ті, хто сьогодні стоїть на захисті нашої держави. Це воїни, які щодня ризикують життям заради нашого миру. Це медики, які рятують поранених на передовій і в шпиталях. Це добровольці, які в перші дні війни залишили свої професії, домівки, звичне життя — і стали до зброї. Це волонтери, які несуть допомогу туди, де найважче.

Їхній героїзм — у щоденній боротьбі, у витримці, вірності, силі духу. Саме завдяки їм ми маємо змогу жити, працювати, мріяти.

“Коли мене запитують, що таке війна, я без роздуму відповім: імена”... Ці слова написав поет Максим Кривцов, який загинув на війні. Саме вони будуть викарбувані на вході до Меморіали і Пантеони Героїв.

Сьогодні імпровізований урок новітньої історії. Це не рейтинг героїзму і не перелік найвидатніших воїнів. Це історії життя, з яких складається картина десятирічної боротьби, де із величчю духу українських героїв разуче контрастує глибина ницості російських окупантів.

Статистика російсько-української війни: 815 воїнам присвоєно звання Героя України, у т.ч 460 – посмертно.

Хто вони - герої сьогоднішньої війни?

АНДРІЙ БІЛЕЦЬКИЙ

Український військовий, полковник, командир Третього армійського корпусу ЗСУ, засновник полку «Азов» (2014 р.)

Андрій Білецький — постать, чий шлях нерозривно пов'язаний зі становленням сучасної української армії та добровольчого руху.

Народившись у Харкові, він з юних років виявляв активну громадянську позицію. Закінчив із дипломом з відзнакою історичний факультет Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна, досліджував

воєнну історію. Дипломне дослідження було присвячене діяльності Української повстанської армії. Його лідерські якості та безкомпромісна відданість Україні проявилися особливо яскраво з початком російської агресії у 2014 році.

Саме тоді, коли країна гостро потребувала захисників, Андрій Білецький став біля витоків добровольчого батальйону «Азов». Під його командуванням цей підрозділ пройшов шлях від невеликої групи патріотів до одного з найбоєздатніших формувань, що відіграло ключову роль у визволенні Маріуполя та інших міст Донбасу.

Білецький зарекомендував себе як рішучий і відповідальний командир, який завжди був на передовій поруч зі своїми бійцями.

Згодом, коли «Азов» був інтегрований до Національної гвардії України, а потім перетворений на 3-тю окрему штурмову бригаду, Андрій Білецький продовжив відігравати значну роль у розбудові та посиленні ЗСУ. Його військовий досвід, стратегічне мислення та вміння надихати бійців високо цінуються.

З березня 2025 року він прийняв командування Третім армійським корпусом ЗСУ, що свідчить про його постійне зростання як військового лідера та довіру з боку вищого керівництва.

Андрій Білецький є прикладом незламності, відданості та професіоналізму, що визначають нове покоління українських захисників.

ДЕНИС ПРОКОПЕНКО (РЕДІС)

ДЕНИС ПРОКОПЕНКО (РЕДІС)

Полковник Національної гвардії України, командир 1 корпусу Національної Гвардії України «Азов».

Герой України.

Брав участь в АТО/ООС з 2014 року. Став наймолодшим командиром в історії ЗСУ.

Командир операції битви за Маріуполь. Пройшов полон.

Захищає Батьківщину на сході.

Денис Прокопенко, більш відомий за позивним "Редіс", полковник Національної гвардії України, командир 1-го корпусу НГУ «Азов» є знаковою фігурою сучасної української оборони, Герой України.

Киянин. Випускник Київського національного лінгвістичного університету- перекладач англійської мови. Пізніше - Національний університет оборони України. Його військовий шлях розпочався у 2014 році з початком АТО/ООС. У 2017 році став наймолодшим командиром в історії ЗСУ та Національної гвардії, очоливши Окремий загін спеціального призначення "Азов".

Справжнім випробуванням для "Редіса" та його

підрозділу стала повномасштабна війна у 2022 році, коли він керував героїчною обороною Маріуполя та металургійного заводу "Азовсталь". Його стійкість та рішучість у надзвичайно складних умовах стали символом незламності українського духу. Після наказу вийти з "Азовсталі", Денис потрапив у російський полон, з якого був звільнений у вересні 2022 року в рамках обміну.

19 березня 2022 року отримав звання Героя України — за мужність у Маріуполі. Попри пережиті випробування, вже у липні 2023 року "Редіс" повернувся до строю, знову очоливши свій підрозділ та активно займаючись підготовкою особового складу, продовжуючи свій внесок у захист України.

"Оборона Маріуполя врятувала Україну. Ціною цього порятунку стали життя наших бійців, котрі загинули у міських боях та в результаті теракту в Оленівці, і свобода сотень наших побратимів, які знаходяться у російському полоні", – заявив згодом "Редіс".

Інші азовці – Герої України: Святослав Паламар (позивний «Калина»), Сергій Волинський («Волина»), Максим Жорин.

Сьогодні Денис Прокопенко очолює 1-й армійський корпус НГУ «Азов».

КИРИЛО ВЕРЕС

КИРИЛО ВЕРЕС

Підполковник ЗСУ. Командир 20-го окремого полку безпілотних систем «К-2».

Герой України, повний кавалер ордена Богдана Хмельницького.
Контррозвідник СБУ. Учасник АТО/ООС.

Полк К-2 під керівництвом Вереса тримав оборону Сіверська, Мар'їнки. У 2024 році перетворив К-2 на 20-й окремий полк безпілотних систем.

Верес Кирило - підполковник Збройних сил України. Герой України з врученням ордена «Золота Зірка» та повний кавалер ордена Богдана Хмельницького. Командир 20-го окремого полку безпілотних систем «К-2».

До 2014 жив і працював у Києві, отримав диплом магістра зі спеціальності «Банківська справа». Його шлях на фронт почався у 2014 році: від служби в батальйоні «Київ-1» до командування одним із найефективніших підрозділів сучасної війни — К-2.

Він пройшов Слов'янськ, згодом — створив групу розвідників, яка стала бойовим батальйоном у складі 54-ї бригади.

Після початку повномасштабного вторгнення К-2 під керівництвом Вереса тримав оборону Сіверська, Мар'їнки, а нині — ідеться вже про новий рівень бою. У 2024 році він перетворив К-2 на 20-й окремий полк безпілотних систем, який працює з найсучаснішими технологіями та дронами.

Верес — командир, який не боїться говорити правду і брати на себе відповідальність. Він наголошує: чесна комунікація між командирами може врятувати життя. Його мета — мінімізувати втрати, максимально використати переваги технологій, і створити таку армію, де кожен борець знає, за що і для чого бореться.

РОСТИСЛАВ ЛАЗАРЕНКО

(позивний «ГРІМ») льотчик-рекордсмен

Випускник Харківський національний університет Повітряних сил імені І. Кожедуба (2016), український військовий льотчик-штурмовик, підполковник

Служить у 299-й бригаді тактичної авіації імені генерал-лейтенанта В. Нікіфорова Повітряних сил Збройних сил України (Миколаїв).

Герой України (2023). Повний лицар ордена Богдана Хмельницького (усі три — 2022), Хрест бойових заслуг (2022), ордена «За мужність» 3-го ступеня (2023).

Понад 500 бойових вильотів, перевищив рекорд І. Кожедуба (336 бойових вильотів)

На початку повномасштабного вторгнення військ

РФ в Україну (24 лютого 2022) перебував у м. Мелітополь Запорізької обл., де був старшим оперативної групи. У той же день ліквідував колону бронетехніки окупантів поблизу смт Чаплинка Каховського р-ну Херсонської обл.

Відтоді продовжив нищити живу силу та техніку противника на різних ділянках фронту, зокрема й на Миколаївщині, Київщині, Житомирщині, Харківщині та Донеччині.

РОСТИСЛАВ ЛАЗАРЕНКО («ГРІМ»)

**Військовий льотчик-штурмовик,
підполковник Повітряних сил ЗСУ.**

Випускник Харківського університету
Повітряних сил імені І. Кожедуба.

Герой України. Повний лицар ордена
Богдана Хмельницького, Хрест бойових
заслуг.

Служить у 299-й бригаді тактичної авіації
ім. генерал-лейтенанта В. Нікіфорова
Повітряних сил ЗСУ (Миколаїв).

Понад **500 бойових вильотів**,
перевищив рекорд І. Кожедуба (336
бойових вильотів).

Кожен такий виліт — це величезний ризик для життя, адже вони проходили в умовах постійного протистояння з ворожою протиповітряною обороною та авіацією. Він виконував завдання зі знищення ворожих позицій, колон техніки, складів боєприпасів, а також забезпечував авіаційну підтримку наземних підрозділів у

найгарячіших точках фронту.

«Бути лідером важко. За кожним рішенням стоїть життя, найстрашніше – втрачати людей, які йдуть за тобою і довіряють.» - каже Лазаренко.

«Рецепт успішного лідерства – насамперед дбати про своїх підлеглих і любити їх, – каже льотчик. – Бути прикладом не на словах, а у вчинках».

РОБЕРТ БРОВДІ

"МАДЯР" І ЙОГО "ПТАХИ"

Успішний закарпатський бізнесмен, славиться своєю пристрастю до мистецтва та колекціонування. Життя Роберта Бровді кардинально змінилося з початком повномасштабного вторгнення Росії 24 лютого 2022 року.

7 лютого 2022 доєднався до Оболонської територіальної оборони у Києві. Від 24 лютого того ж року — командир стрілецького взводу 2-ї штурмової роти 206-го батальйону територіальної оборони 28-ї окремої механізованої бригади імені Лицарів Зимового походу Сухопутних військ Збройних сил України. Брав участь в евакуації людей з міст Ірпінь, Буча, Бородянка Київської обл.

У травні 2022 Роберт Бровді (позивний «Мадяр») створив групу аеророзвідки «Птахи Мадяра» у складі 59-ї окремої мотопіхотної бригади Сухопутних військ імені Я. Гандзюка. У березні 2023 цей підрозділ став ротою та спеціалізувався на застосуванні ударних безпілотників,

систем РЕР і РЕБ, дистанційному мінуванні, патрулюванні, коригуванні вогню за допомогою безпілотників

У січні 2024 роту розширили до 414-го батальйону і перевели до Морської піхоти Збройних сил України, у червні того ж року батальйон розширили до полку, а у грудні — до бригади.

Українські воїни з підрозділу «Птахи Мадяра» під командуванням Роберта Бровді брали участь у боях: на Півдні України, зокрема за Миколаїв, херсонському контрнаступі (серпень–листопад 2022). Протягом 110-ти днів тримали оборону у містах Бахмут і Соледар Донецької обл. (до березня 2023), нищили ворогів і їхню техніку поблизу міст Авдіївка та Мар'їнка Покровського р-ну, с-ща Урожайне Волноваського р-ну Донецької обл., с. Кринки

Херсонського р-ну Херсонської обл., у 2024 воювали на півночі Харківської обл. і на Покровському напрямку.

Роберт Бровді започаткував мінування за допомогою октокоптерів. Лише від червня 2023 до січня 2025 бійці підрозділу «Птахи Мадяра» знищили або уразили понад 17 тис. ворожих цілей, 5300 з яких ліквідували повністю.

З 2025 року Роберту Бровді присвоєно високе звання Героя України, що є визнанням його виняткових заслуг перед державою.

Також він був призначений Командувачем Сил безпілотних систем ЗСУ, що свідчить про його лідерство та провідну роль у розвитку цього критично важливого напрямку для української армії.

«Мадяр» є яскравим прикладом того, як сучасні технології, поєднані з відвагою та стратегічним мисленням, стають вирішальним фактором у боротьбі за свободу.

КИРИЛО БУДАНОВ

– архітектор сучасної філософії війни

Кирило Буданов, 39 років, генерал-лейтенант і чинний начальник Головного управління розвідки Міністерства оборони України (ГУР МОУ), одна з ключових постатей у системі національної безпеки та оборони України.

Його військова кар'єра почалася зі служби в спеціальних підрозділах, де він зарекомендував себе як

високопрофесійний розвідник та ефективний командир. До призначення на посаду голови ГУР МОУ у серпні 2020 року, Буданов брав участь у багатьох секретних операціях на Донбасі, демонструючи особисту мужність та надзвичайні здібності. Зокрема, його ім'я асоціюється зі спецопераціями в тимчасово окупованому Криму у 2016 році.

КИРИЛО БУДАНОВ

**Генерал-лейтенант, керівник
Головного управління розвідки
Міністерства оборони України (ГУР
МОУ).**

Герой України. Повний кавалер ордена
«За мужність».

Учасник АТО/ООС.

Під його керівництвом, ГУР -
найефективніша спецслужба, активно
протидіючи російській агресії не лише
на фронті, а й у інформаційному та
гібридному просторі.

Під керівництвом Кирила Буданова, Головне управління розвідки стало однією з найефективніших українських спецслужб, активно протидіючи російській агресії не лише на фронті, а й у інформаційному та гібридному просторі. Він відомий своїми точними прогнозами щодо розвитку подій на фронті та геополітичної ситуації, що свідчить про глибоке розуміння

ворога та ефективність аналітичної роботи ГУР.

За визначні заслуги та особисту мужність Кирило Буданов є повним кавалером ордена «За мужність» та удостоєний найвищої державної нагороди — звання Герой України.

Його діяльність є прикладом професіоналізму та рішучості у захисті національних інтересів України.

ЖІНКИ НА ВІЙНІ

"У війни не жіноче обличчя" - вислів є назвою художньо-документальної книги Світлани Алексієвич, створеної на основі історій, розказаних письменниці жінками-учасницями Другої світової війни.

Наразі у Збройних Силах України служать понад 70 тисяч жінок, з них понад 5,5 тисяч – на передовій, повідомляє Міноборони України. Це найбільша кількість жінок у війську в новітній історії.

ЮЛІЯ ПАЄВСЬКА («ТАЙРА»)

Юлія Паєвська, відома за позивним «Тайра», є однією з найвизначніших постатей серед українських волонтерів, парамедиків та військовослужбовців. Її життя — це приклад самовідданості та безмежної любові до України.

До початку російської агресії у 2014 році, Юлія була дизайнером та займалася айкідо. Проте, коли країна опинилася в небезпеці, вона без вагань змінила мирне

життя на небезпечну працю на передовій. Вже з 2014 року «Тайра» активно працювала як парамедик-доброволець, рятуючи життя поранених бійців та цивільних.

Згодом вона заснувала та очолила власний медичний підрозділ «Янголи Тайри», який став синонімом оперативності та професіоналізму у наданні першої медичної допомоги безпосередньо на лінії зіткнення. Тисячі життів були врятовані завдяки її самовідданій праці та координації дій її команди.

У березні 2022 року, під час оборони Маріуполя, Юлія Паєвська потрапила до російського полону. Протягом трьох місяців вона пережила важкі випробування, але її незламний дух та стійкість стали джерелом натхнення для багатьох. Після звільнення з

полону в червні 2022 року, «Тайра» продовжила свою активну діяльність, виступаючи на міжнародних майданчиках та розповідаючи світу правду про російські злочини та героїзм українського народу.

Юлія Паєвська також є спортсменкою, зокрема учасницею "Ігор Нескорених".

КАТЕРИНА ПОЛІЩУК ("ПТАШКА")

Парамедик-доброволець Національної гвардії України, учасниця російсько-української війни. Кавалер ордена «За мужність» III ступеня. Катерина Поліщук, або просто «Пташка», — це символ стійкості, надії та незламності українського духу, яка стала відомою під час

героїчної оборони Маріуполя та «Азовсталі». Вона не просто парамедикня, а живий приклад того, як мистецтво може підтримувати життя в найстрашніших умовах. До повномасштабного вторгнення, вона вже мала досвід волонтерства та була готова допомагати.

Справжнє визнання «Пташка» отримала у травні 2022 року, коли в мережу потрапили відео, де вона, перебуваючи в облозі на «Азовсталі», співає українські пісні. Її голос, сповнений віри та туги за Україною, звучав на тлі постійних вибухів та обстрілів, даруючи надію побратимам та сотням тисяч українців і людей по всьому світу. Вона співала "Зродились ми великої години", "Батько наш Бандера", "Марічка" та інші пісні, підтримуючи бойовий дух поранених бійців та медичного персоналу. Ці записи швидко облетіли світ, демонструючи незламність українського народу.

Після наказу про вихід з «Азовсталі», Катерина, як і сотні інших захисників, потрапила до російського полону. "Пташка" перебувала у колонії в Оленівці, що на окупованій Донеччині. Її тримали в нелюдських умовах, але навіть там вона не зламалася. Завдяки зусиллям української сторони та міжнародних партнерів, у вересні 2022 року «Пташка» була звільнена з полону в рамках обміну.

Після повернення додому Катерина Поліщук не стала осторонь. Вона знову долучилася до 59-ої ОМПБр і в березні 2024 воювала на Авдіївському напрямку за населений пункт Первомайське. Вона активно розповідає про пережите у полоні, про оборону Маріуполя, про

мужність українських захисників, беручи участь у численних пресконференціях, інтерв'ю та зустрічах.

ВІКТОРІЯ КОВБАСЮК (РУНА)

ВІКТОРІЯ КОВБАСЮК (РУНА)

**Головна сержантка ЗСУ,
командирка зенітно-артиле-
рійського підроздіту 56-ї ОМПБр.**

У війську з 2018 року.

**Вона увійшла в 100 найвпливовіших
жінок-України. Нагороджена
орденом "Замужність" 3-го ступеня.**

Своєю чіткою позицією, дисципліною та професійністю надиhaє багатьох побратимів.

Вікторія Ковбасюк, відома під позивним «Руна», є яскравим прикладом сучасної української військовослужбовиці, яка з юного віку присвятила себе захисту Батьківщини. Вона є головною сержанткою та командиркою відділення зенітно-артилерійського взводу 56-ї окремої мотопіхотної бригади.

Вікторія пішла на військову службу у 2018 році, коли їй було лише 19 років, одразу після закінчення школи. Це свідчить про її свідомий вибір та глибоке розуміння

важливості захисту країни. З перших днів повномасштабного вторгнення вона разом зі своєю бригадою тримала оборону на околицях Донецька, а згодом брала участь у боях за Піски, обороняла Гуляйполе та Часів Яр, де її підрозділ і нині продовжує виконувати складні бойові завдання.

«Руна» командує екіпажем зенітної гармати АЗП-57, безпосередньо виїжджаючи на всі бойові завдання. Її присутність на передовій та особисте керівництво розрахунками додає впевненості підлеглим. Вікторія вирізняється не лише мужністю, а й вмінням ефективно управляти підрозділом, дослухатися до бійців та приймати рішення, від яких може залежати життя. Вона наголошує, що найскладніше у військовій справі – це ухвалювати рішення, від яких залежать долі людей.

За свою самовіддану службу та проявлену мужність Вікторія Ковбасюк нагороджена орденом «За мужність» 3-го ступеня. Її історія, а також її лідерські якості та безстрашність, були відзначені включенням до списку лауреатів Forbes Ukraine «30 до 30» у 2024 році.

Вікторія «Руна» Ковбасюк – це символ нової української армії, де жінки нарівні з чоловіками стоять на захисті свободи.

Після перемоги Вікторія мріє долучитися до реформування армії.

ЖИТТЯ НА ВІВТАР ПЕРЕМОГИ: ЗАГИБЛІ ГЕРОЇ

Пам'ять про загиблих героїв – це не просто данина поваги. Це наш священний обов'язок, джерело сили та натхнення для подальшої боротьби.

Їхня жертва не була марною. Вона є фундаментом, на якому будується наша незалежна, сильна та вільна країна. Ми пам'ятаємо кожне ім'я, адже саме ці імена і є війна, і саме вони – наша перемога.

Їхні історії – це не просто трагічні епізоди, а свідчення надзвичайної відваги, самопожертви та безмежної любові до Батьківщини.

СКАКУН ВІТАЛІЙ:

перший Герой російсько-української війни

Віталій Скакун - військовослужбовець, сапер 35-ї окремої бригади морської піхоти, чий героїчний вчинок у перші дні повномасштабного вторгнення Росії став символом найвищої самопожертви та мужності. Йому посмертно присвоєно звання Герой України.

Народився Віталій у 1996 році в Тернопільській області. З дитинства він був активним і цілеспрямованим. Навчався у НУ «Львівська політехніка» за спеціальністю «Інженерія програмного забезпечення». У 2019 році підписав контракт на службу в ЗСУ та здобув фах сапера. Віталій служив у лавах морської піхоти, де проявив себе як

відповідальний та відважний сапер.

24 лютого 2022 року, в перший день повномасштабного вторгнення Росії, підрозділ Віталія Скакуна виконував завдання з мінування Генічеського автомобільного мосту на Херсонщині. Це був стратегічно важливий об'єкт, підриг якого мав уповільнити просування ворожих танків та колон з Криму і дати час українським силам на перегруповування та організацію оборони.

24 лютого, аби зупинити просування російської танкової колони, українські військові вирішили підірвати автомобільний міст Генічеськ — Арабатська Стрілка. Виконати цю задачу викликався матрос Віталій Скакун. Він встиг активувати міни, але не зміг відійти на безпечну відстань. Міст був підірваний, ворожу колону затримано, але Віталій загинув.

Його героїчний вчинок дозволив значно уповільнити наступ ворога на цьому напрямку, що мало величезне значення для оборони Півдня України.

За виняткову мужність та героїзм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, 26 лютого 2022 року Віталію Скакуну посмертно присвоєно звання Герой України з удостоєнням ордена «Золота Зірка».

Його ім'я навечно залишиться в пам'яті як приклад безмежної любові до Батьківщини та самопожертви заради її свободи

ІННА ДЕРУСОВА

Самовідданість та жертвність

Інна Дерусова — це ім'я, яке назавжди вписане в історію України як символ самовідданості та жертвності.

Вона була сержантом Збройних сил України, старшим бойовим медиком 15-го окремого мотопіхотного батальйону 58-ї окремої мотопіхотної бригади імені гетьмана Івана Виговського. Інна Дерусова стала першою жінкою, якій посмертно присвоєно звання Героя України.

Народилася Інна 5 липня 1970 року в Кривому Розі. Здобула медичну освіту і працювала медичною сестрою. Її шлях до військової служби розпочався у 2015 році, коли вона приєдналася до лав Збройних Сил України. Вона

пройшла підготовку як бойовий медик і брала участь в антитерористичній операції та операції Об'єднаних сил на Сході України, виконуючи завдання в таких гарячих точках, як Авдіївка, Піски, Оріхове, Золоте та інші.

З початком повномасштабного вторгнення Росії 24 лютого 2022 року, Інна Дерусова виконувала завдання в місті Охтирка Сумської області. Незважаючи на постійні артилерійські обстріли та небезпеку, вона продовжувала надавати медичну допомогу пораненим військовослужбовцям. Ризикуючи власним життям, вона врятувала понад десятиох українських захисників.

26 лютого 2022 року, під час чергового артилерійського обстрілу, надаючи допомогу пораненим, сержант Інна Дерусова загинула.

Її подвиг був відзначений найвищою державною нагородою: 12 березня 2022 року їй посмертно присвоєно звання Героя України з врученням ордена «Золота Зірка».

Пам'ять про Інну Дерусову увічнена, зокрема, перейменування вулиць на її честь. Її історія є прикладом безмежної мужності та жертвності у боротьбі за свободу України.

ІРИНА ЦИБУХ («ЧЕКА»)

Символ незламності духу

Ірина Цибух, відома своїм позивним «Чека», була непересічною особистістю, яка поєднала в собі риси громадської діячки, журналістки, меіаменеджерки

Суспільного Мовлення та, найголовніше, парамедикині медичного батальйону «Госпітальєри».

Її життя стало прикладом самовідданого служіння Україні. З 2015 року вона активно займалася волонтерською діяльністю, допомагаючи військовим на сході України

ІРИНА ЦИБУХ - «ЧЕКА»

Видатна українська громадська діячка, журналістка, парамедикіня медичного батальйону "Госпітальєри".

З початком війни приєдналася до «Госпітальєрів», де стала старшою екіпажу.

29 травня 2024 року під час чергової ротації на Харківському напрямку, за кілька днів до її 26-річчя, вона загинула.

У 2022 році, з початком повномасштабної агресії, Ірина Цибух остаточно долучилася до добровольчого батальйону «Госпітальєри», де стала старшою екіпажу парамедиків. Вона неодноразово проходила ротації в найгарячіших точках фронту, надаючи невідкладну медичну допомогу пораненим бійцям, ризикуючи власним життям під обстрілами. Її екіпаж працював безоплатно, керуючись лише почуттям обов'язку та прагненням

рятувати життя. Дівчина врятувала чимало бійців, неодноразово ризикуючи власним життям під час евакуацій.

За свою мужність та відданість справі Ірина Цибух була відзначена орденом «За заслуги» III ступеня у листопаді 2023 року, який їй особисто вручив Президент України Володимир Зеленський.

На жаль, життя Ірини трагічно обірвалося 29 травня 2024 року під час чергової ротації на Харківському напрямку, за кілька днів до її 26-річчя. Вона загинула, виконуючи свій професійний обов'язок, як справжній герой.

Посмертно, 26 лютого 2025 року, Ірині Цибух присвоєно найвище державне звання — Герой України.

Її посмертний лист, написаний за рік до загибелі, в якому вона закликала не сумувати та жити далі, став заповітом для всієї України.

Ірина Цибух — це вічний символ незламності духу, жертвності та боротьби за свободу.

ДМИТРО КОЦЮБАЙЛО (ДА ВІНЧІ)

Боротьба за Україну – сенс його життя

Командир 1-го окремого механізованого батальйону «Вовки Да Вінчі» ЗСУ, легенда, символ і приклад любові до Батьківщини.

Людина, що мріяла про щасливу Україну. Захоплювався визвольною історією, і більш «мирним»

живописом. Через хист до образотворчого мистецтва обрав собі позивний Да Вінчі.

Молодий лідер, націоналіст тієї України, яку обороняв. Наймолодший Герой України, який за власну мужність отримав це звання ще за життя. Воїн, що вів за собою і прикривав собою інших. Людина без другого дна, вірний друг і патріот.

Доброволець, який ще юнаком обрав бої й окопи замість звичного життя. лейтенант, командир батальйону «Вовки Да Вінчі» Збройних сил України.

Дмитро Коцюбайло — онук воїна УПА. Він пішов воювати добровольцем у 2014 році одразу після Революції Гідності, коли йому було 18 років. Командував взводом добровольців, а згодом і ротою.

У молодшого лейтенанта Дмитра Коцюбайла в підпорядкуванні було кілька сотень людей, у тому числі — декілька майорів та капітанів. За 27 років життя він встиг стати одним з найкращих командирів, які не лише піклувалися про підлеглих, а й навчали їх, як бути справжніми оборонцями.

У 2016 році, коли Дмитрові було лише 21 рік, його призначили командиром батальйону «Вовки Да Вінчі». Обговорюючи його кандидатуру, тодішній комбат говорив: «Та ще малий!». Проте реального військового досвіду у хлопця вже вистачало.

На Донеччині у Пісках Да Вінчі отримав важке поранення: тоді лікарі буквально складали його по кусках. Уламок від танкового снаряду влучив в обличчя, розірвав губу, вибив зуби, перебив ключицю, пошкодив ребра. Проте він не дочекався навіть завершення курсу реабілітації та повернувся на війну.

Да Вінчі брав участь у визволенні та обороні міст і селищ на Донбасі. За особливу мужність отримав Героя України і став наймолодшим командиром, якого нагородили цим званням за життя.

Дмитро Коцюбайло загинув у березні 2023 року в битві за Бахмут, коли його з побратимами накрила ворожа артилерія.

Тисячі українців прощалися з Да Вінчі на Майдані. Віддати останню шану прийшли президент Зеленський і вище військове керівництво України. Поховали Дмитра на Аскольдовій могилі у Києві..

ОЛЕКСАНДР ОКСАНЧЕНКО («СІРИЙ ВОВК»)

Ас авіації

ОЛЕКСАНДР ОКСАНЧЕНКО - «СІРИЙ ВОВК»

Легендарний український військовий льотчик-винищувач I класу, полковник, інструктор-пілот 831-ї бригади тактичної авіації Повітряних Сил ЗСУ.

Учасник АТО.

Герой України (посмертно).

25 лютого 2022 року загинув у повітряному бою над Києвом, відволікаючи на себе ворожу авіацію.

Олександр Оксанченко — це легендарний український військовий льотчик-винищувач, полковник Повітряних Сил ЗСУ, чиє ім'я стало синонімом найвищої майстерності у світі авіації. Він був військовим льотчиком I класу, інструктором-пілотом 831-ї бригади тактичної авіації і Героєм України (посмертно).

Олександр Оксанченко з юності присвятив своє життя небу. Після закінчення Харківського вищого військового авіаційного училища льотчиків, пройшов шлях від льотчика-інструктора до заступника командира військової частини з льотної підготовки. Він налітав понад

2000 годин на різних типах літаків, включаючи Су-27, і досконало опанував програму фігур вищого пілотажу, здобувши кваліфікацію «Військовий льотчик 1 класу».

Особливе визнання Оксанченко отримав на міжнародній арені як дисплей-пілот на Су-27. Він неодноразово представляв Україну на провідних авіаційних показах у Європі (Бельгія, Велика Британія, Данія, Польща, Чехія, Угорщина тощо), де його бездоганне виконання найскладніших елементів вищого пілотажу викликало захват глядачів та професіоналів.

З початком російської агресії у 2014 році, Олександр Оксанченко одним із перших піднявся в небо, виконуючи бойові вильоти на Сході України.

25 лютого 2022 року, на другий день повномасштабного вторгнення, Оксанченко загинув у повітряному бою над Києвом, відволікаючи на себе ворожу авіацію. Його загибель була болісною втратою, а його ім'я стало символом непереможності українського неба.

За виняткову мужність, героїзм та вагомий особистий внесок у захист державного суверенітету та територіальної цілісності України, 28 лютого 2022 року Олександру Оксанченку посмертно присвоєно звання Герой України з удостоєнням ордена «Золота Зірка».

Пам'ять про нього увічнена в назвах вулиць у містах Миргороді та Кременчузі, а його постать надихнула на створення легенди про «Привида Києва».

АНДРІЙ ПІЛЬЩИКОВ ("JUICE")

Один з "привидів Києва"

Андрій Пільщиков, відомий усім як «Juice» (Джус), був не лише військовим льотчиком, а й одним із найяскравіших символів української авіації під час повномасштабного вторгнення.

Андрій «Juice» був одним із "привидів Києва". На початку повномасштабного російського вторгнення у складі 40 бригади тактичної авіації він захищав небо Київщини. Посмертно удостоєний звання Герой України.

Народився Андрій 1993 року в Харкові. З дитинства мріяв про небо, і ця мрія привела його до Харківського національного університету Повітряних Сил імені Івана Кожедуба. Після закінчення вишу він став льотчиком

винищувача МіГ-29.

З перших днів повномасштабного вторгнення Росії у лютому 2022 року, «Juice» активно брав участь у бойових вильотах, захищаючи небо Києва та інших міст. Його екіпаж неодноразово вступав у повітряні бої з переважаючими силами противника. Він був одним із тих, хто, попри значну перевагу ворога в авіації, мужньо виконував завдання, рятуючи життя цивільних та підтримуючи наземні війська.

Окрім бойової роботи, Андрій Пільщиков активно працював на інформаційному фронті. Він був одним який відкрито спілкувався з західними ЗМІ, розповідаючи про потреби України в сучасних винищувачах F-16 та важливість захисту неба.

На жаль, життя Андрія Пільщикова трагічно обірвалося 25 серпня 2023 року під час виконання бойового завдання на Житомирщині.

За виняткові заслуги у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане служіння Українському народу йому посмертно присвоєно звання Герой України з удостоєнням ордена «Золота Зірка» у серпні 2024 року.

«Juice» назавжди залишиться в пам'яті як справжній герой, чия мрія про вільне українське небо і внесок у її реалізацію є безцінними.

ВАЛЕРІЙ ЧИБІНЄВ («КАРАКУРТ»)

Брати-воїни полягли за свободу України

Валерій Чибінець — підполковник Збройних Сил України, розвідник, снайпер, Герой України та Почесний громадянин міста Бердянськ. Його життя і загибель є символом безкомпромісної боротьби за незалежність України.

Валерій народився 3 березня 1988 року в Бердянську, Запорізької області. Він рано втратив батьків і виховувався у школі-інтернаті разом з молодшим братом Романом.

Валерій після закінчення Запорізького військового ліцею «Захисник» та Академії сухопутних військ у 2010 році вступив до лав 79-ї окремої десантно-штурмової бригади.

На війні з 2014-го року. Пройшов найгарячіші точки включно з Донецьким аеропортом, Лиманом, Авдіївкою. Став одним із найкращих воїнів-професіоналів в історії українського війська.

З перших днів російської агресії у 2014 році, Валерій, з позивним «Каракурт», активно брав участь у бойових діях, зокрема в найгарячіших точках Донбасу, як командир роти снайперів. За мужність та ефективність у боях у 2016 році йому було присвоєно звання Героя України.

На початку повномасштабного вторгнення у 2022 році, Валерій, який на той час вже служив у Головному управлінні розвідки Міністерства оборони України (ГУР МОУ), повернувся на захист Києва. Він казав, що вперше за всю війну буде захищати свій дім у прямому сенсі слова.

Друзі та побратими Валерія одну за одною розповідають історії про його фронтові подвиги. Чоловік самотужки міг взяти в полон шістьох противників, влучно навести вогонь і завоювати трофейну техніку ворога. Кмітливий, хитрий та швидкий на війні, але водночас добрий, спокійний та душевний у повсякденному житті.

Валерій Чибінєєв — легендарний польовий командир на псевдо «Каракурт». Загинув, захищаючи Київ, у день свого 34-річчя 3 березня 2022 року.

Валерій загинув у ближньому бою під Гостомелем на Київщині. Він очолював групу снайперів, яка прикривала добровольців, що вступили в бій з російськими військами. Він особисто знищив щонайменше 9 одиниць ворожої бойової техніки. Коли у нього закінчились набой

до снайперської гвинтівки, він продовжував нищити ворога з автомата. Його героїчна загибель стала прикладом найвищої самопожертви.

Головне управління розвідки створили фільм **«Каракурт» - історія Героя України Валерія Чибінєєва**. Фільм про Героя України, бердянця Валерія Чибінєєва. Фільм зображує життєвий шлях Валерія, його службу в армії, епізоди з бойових завдань, спогади побратимів та близьких. Стрічку реалізували в рамках проекту “Видатні розвідники”.

БРАТИ ЧИБІНЄЄВИ: ДВА БРАТИ - ДВА ВОЇНИ

Брати Валерій і Роман родом з Бердянська. Зростали без батьків. Матір'ю для хлопців стала директорка школи-інтернату, де вони виховувались, а її син-військовий, надійний друг і брат, надихав та мотивував Романа й Валерія до навчання, розвитку й руху. Зрештою, вони теж

обрали шлях Воїнів.

Так сталось, що на війні загинули обидва брати Чибінєєви: Валерій – Герой України та його рідний брат Роман, командир відділення 79 десантно-штурмової бригади, який поліг у 2019 році на Донеччині. Йому було 29 років.

На Алеї Героїв Берковецького цвинтаря у Києві встановили пам'ятник Валерію і Роману Чибінєєвим — рідним братам-воїнам, які полягли на війні за свободу України. На пам'ятнику братам-воїнам викарбувані слова Героя України, офіцера ГУР МО України Валерія Чибінєєва:

«Ти відповідаєш перед людьми і своїм сумлінням за кожне прийняте рішення, кожен свій вчинок»

ДАНИЛО МУРАШКО

«У бій іде молодь...»

Данило Мурашко - військовий льотчик 3 класу, майор Повітряних Сил Збройних Сил України, чий героїчний шлях став прикладом самовідданості та відваги у захисті українського неба. Він є повним лицарем ордена Богдана Хмельницького, що є свідченням його виняткових бойових заслуг.

Данило Мурашко народився у 1996 році в Ніжині Чернігівської області. З дитинства він мріяв про небо, продовживши військову династію. У 2017 році закінчив Харківський національний університет Повітряних Сил

імені Івана Кожедуба. Згодом він став льотчиком-штурмовиком Су-25 і служив у 299-й бригаді тактичної авіації імені генерал-лейтенанта Василя Нікіфорова.

ДАНИЛО МУРАШКО

Військовий льотчик, майор 299-ї бригади тактичної авіації Повітряних Сил ЗСУ.

Здійснив **141** бойовий виліт в умовах протидії ворожій авіації. Знищив близько **70** одиниць ворожої броньованої техніки, понад **80** одиниць автомобільної техніки, близько **300** окупантів та **70** польових складів з боєприпасами та паливом.

Повний лицар ордена Богдана Хмельницького.

27 січня 2023 року загинув під час виконання бойового завдання.

З перших днів повномасштабного вторгнення Росії, Данило Мурашко активно брав участь у бойових діях, виконуючи надзвичайно складні та ризиковані завдання. Вчив англійську, мріяв літати на F-16..

Він здійснив 141 бойовий виліт в умовах протидії потужним силам протиповітряної оборони та ворожій авіації. Під час цих вильотів він знищив близько 70 одиниць ворожої броньованої техніки, понад 80 одиниць автомобільної техніки, близько 300 окупантів та 70 польових складів з боєприпасами та паливом. Його дії сприяли успішному просуванню наземних військ та

ураженню важливих ворожих цілей.

На жаль, життя майора Данила Мурашка трагічно обірвалося 27 січня 2023 року під час виконання бойового завдання. Він був збитий на Донеччині. Усвідомлюючи небезпеку для мирних жителів, відводив підбитий літак від житлових будівель, під час якого пілот втратив висоту для безпечного катапультивання і загинув. Навічно 26..

За виняткову мужність, героїзм, проявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане служіння Українському народові, Данилу Мурашку посмертно присвоєно звання Герой України з удостоєнням ордена «Золота Зірка» у лютому 2023 року.

Він назавжди залишиться в пам'яті як справжній герой-льотчик, який до останнього подиху стояв на захисті України.

Герої України - це світлі приклади відваги та самопожертви, люди, які стали символами не лише для своєї країни, але й для всього світу. Вони віддають своє життя за вільну і незалежну Україну перед найбільшими випробуваннями.

За кожною золотою зіркою, що відзначає героїв України, за кожною нагородою стоїть унікальна історія віри, патріотизму та величезного жертвовного внеску у захист країни.

Герої України - це втілення найкращих людських якостей. Їхні історії надихають нас і нагадують, що велич України не обмежується лише її природними багатствами, але і життям великих людей.

Україна багата на героїв, які стали символами мужності, самопожертви і патріотизму. У їхніх вчинках відображається віра в правдиві цінності: свободу, незалежність та гідність.

Кожен військовий, який оберігає Україну, надзвичайно важливий у збереженні національної незалежності. В їхніх історіях схована мудрість, сила та рішучість, які вчать нас ніколи не здаватися перед викликами і завжди боротися за право жити в вільній і незалежній країні.

Герої України навчають нас тому, що важливо завжди залишатися вірними своїм переконанням і боротися за те, в що віриш. Вони показують, що навіть в обличчі найважчих випробувань можна зберегти гідність і не поступатися від своїх принципів.

Ці імена – не просто перелік. Це наш фундамент, на якому стоїть вільна Україна. Це джерело нашої сили, що надихає нас продовжувати боротьбу. Це наш обов'язок – пам'ятати кожного, адже саме завдяки їм ми маємо шанс на майбутнє.

Шана і слава тим, хто в строю !

Вічна пам'ять усім, хто загинув за Україну!

Слава Україні! Героям слава!

